

Konečně funkční detekce srnčat?

Přes třicet let, kdy funguji v redakci, každé jaro slyším stesky, kolik se zase vysekalo srnčat při sklizni pícnin a sekání porostů. Stejně tak léta slyším, jak jsou zemědělci povinni používat plašiče a hlásit seče myslivcům. Ale zatím jsem neviděl opravdu funkční plašič na zemědělském stroji,... až letos...

Předloni jsem dal na web, že světový lídr výroby strojů pro sklizeň pícnin, rakouská firma Pöttinger, představila novou technologii detekce zvěře v porostech trav, vojtěšek a jetelovin. A velkým potěšením mi bylo, když mne před několika týdny oslovil **Ing. Zdeněk Bílý**, zástupce firmy Pöttinger pro ČR a SR, zda bych se nechtěl přijet podívat přímo do zemědělského provozu na novou sekačku se senzory Sensosafe, která začala pracovat na polích na Žďársku. A dostal jsem také možnost projet se v kabině a zažít napřímo práci obsluhy velkého žacího stroje.

A tak stojím na kraji více než šedesátihektarového lánu vojtěšky nedaleko Pavlova na Vysočině a přede mnou je k práci připraven červený krasavec s mohutnými koly a žlutými širokými křídly – traktor Massey Ferguson s žacími lištami Pöttinger Novacat s neobvyklými bílými tykadly.

Zdeněk Bílý: Na největší světové výstavě zemědělské techniky v Hannoveru firma Pöttinger toto zařízení představila už před čtyřmi roky, předtím se několik let technologie vyvíjela. Od počátku je nám jasné, že to není všemocná technologie, nečekáme záchranu sta procent srnčat, ale i kdyby se ztráty zmenšily na polovinu nebo třetinu, tak to za úsilí stojí. Čtyři roky jsme vyvíjeli techniku, aby byla funkční a spolehlivá, je potřeba ale vždy vidět také člověka, obsluhu stroje, který systém musí mít v ruce a mít pro něj pochopení.

V letošním roce firma vyrobila pouze čtyři stroje v provedení širokozáběrové kombinace, z toho jsou dva prodané a funkční v České republice, jeden zde na Žďársku v zemědělské společnosti Zeras, a.s. v Radostíně nad Oslavou. Systém je z našeho pohledu nachystaný,

je to novinka, která není zatím obecně známá a jsem rád, že se v našich podmínkách může plně otestovat praktický provoz.

Vím, že se zkoušely všechny možné technické či jiné systémy, zkoušejí se drony, akustické, světelné a jiné plašiče, desítky let se řeší ochrana srnčat a nevím, že by se něco, snad kromě zapachování porostů, nějak dlouhodobě osvědčilo. Troufám si tvrdit, že naše zkušenosti ukazují, že optické senzory před žací lištou jsou účinné, důkazem budiž počet nalezených a zachráněných srnčat zde v Radostíně za první čtyři dny provozu.

Zkuste mi, prosím, stručně popsat, jak funguje nová sekačka se senzory...

Nový širokozáběrový žací stroj Pöttinger má

šíři záběru 8,3 m, skládá se z přední nesené žací lišty NOVACAT ALPHA MOTION a zadních bočních lišt, tzv. křídel NOVACAT X8. Vepředu je senzorová lišta, která ovládá přední žací lištu, senzory snímají porost asi dva metry před žacím strojem.

Je to optická záležitost, kdy senzory rozeznávají odstíny hnědé a citlivost se dá nastavit ve třiceti stupních. Jakmile senzor zaregistruje hnědý objekt, jednak okamžitě zazní v kabině signál, a jednak, protože traktorista není schopen tak rychle zabrzdít, se čelní lišta zvedne automaticky sama. Toto zajišťují dva tlakové akumulátory, které okamžitě uvedou v pohyb zvedací píst. Je to otázka necelé vteřiny, traktorista zastaví, kousek couvne a musí se jít podívat, zda je před lištou srnče či jiná zvěř, případně musí srnče odnést stranou.

Ochrana zadních bočních žacích lišt je zajištěna trochu odlišně. Senzorové lišty jsou totiž upevněny na ramenech předního závěsu na samostatných sklopných nosnících, vzdálenost k bočním zadním žacím lištám je podle provedení traktoru přibližně 6 metrů, navíc do boku traktorista vidí, takže má čas po zvukovém signálu zastavit a prohlédnout porost. Boční žací lišty se tedy automaticky nezvedají.

Takže systém funguje opticky?

Senzory na základě barevného spektra vyhodnocují hnědou nebo zelenou barvu, opravdu je to jen optický princip, ne žádná detekce tělesné teploty. Tyto senzory tak nemají problém jako drony a jiná zařízení s termokamerami, které mohou fungovat jen brzo po ránu, kdy je ještě rozdíl teplot a dá se živý organizmus rozeznat, jakmile vyjde slunce a porost se ohřeje, termovizní přístroje jsou v koncích.